ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudce Jana Kratochvíla a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: nezl. **D. P.**, zast. zákonným zástupcem Y. P., zast. advokátkou JUDr. Irenou Strakovou, Karlovo náměstí 18, Praha 2 – Nové Město, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,** nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4 - Nusle, proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 9. 2021, čj. MV-120539-4/SO-2021, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 14. 7. 2022, čj. 43 A 73/2021-49,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] NSS v tomto rozsudku došel k triviálnímu závěru, že chce-li cizinec prominout zmeškání lhůty k žádosti o povolení k trvalému pobytu, musí důvody na jeho vůli nezávislé dostatečně konkretizovat (§ 88 odst. 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky). Samotná skutečnost, že žádost měl cizinec podat v době vyhlášeného nouzového stavu, k prominutí zmeškání lhůty nepostačuje.

[2] Žalobce (stěžovatel) je dvouletý Ukrajinec, který se narodil v Česku. Pobývá zde s matkou a otcem, oba jsou též ukrajinští občané. Stěžovatelův otec na českém území pobývá na základě trvalého pobytu rodinného příslušníka EU. Stěžovatel se narodil 8. 10. 2020, jeho otec však podal žádost o trvalý pobyt dítěte narozeného na území podle § 88 zákona o pobytu cizinců až 8. 2. 2021. Nesplnil tak povinnost podat žádost do 60 dnů po narození dítěte, což odůvodnil průtahy s vydáním rodného listu, který byl vystaven až dne 30. 12. 2020. K zápisu otce do rodného listu bylo totiž nejprve třeba souhlasného prohlášení rodičů. Během řešení této situace byl navíc vyhlášen nouzový stav. Protože stěžovatel zmeškal lhůtu k podání žádosti o trvalý pobyt, Ministerstvo vnitra v červnu

2021 zmeškání lhůty neprominulo a poté zastavilo řízení. Stěžovatel podal proti rozhodnutí ministerstva odvolání, žalovaná však odvolání zamítla. Stěžovatel neuspěl ani se žalobou, kterou krajský soud zamítl rozsudkem.

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal stěžovatel kasační stížnost. V ní namítá, že se krajský soud nedostatečně zabýval skutečným stavem na přelomu let 2020 a 2021, dostatečně nezohlednil řešení stěžovatelovy situace správními orgány a to, co předcházelo podání žádosti. Stěžovatel učinil všechny kroky, aby situaci řešil. Krajský soud se dostatečně nevypořádal s argumentací žaloby, co je možné považovat za překážku na vůli žadatele nezávislou. Krajský soud byl již od počátku ovlivněn možným řešením problému podle jiného ustanovení zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel nesouhlasí ani s posouzením preciznosti žalobních bodů.

[4] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti pouze odkázala na předložený správní spis a uvedla, že souhlasí se závěry krajského soudu. Navrhla kasační stížnost zamítnout.

[5] Kasační stížnost je přípustná, má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti NSS posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); neshledal přitom vady, jimiž by se musel zabývat i bez návrhu.

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] Podle stěžovatele správní orgány nedostatečně zohlednily situaci na přelomu let 2020 a 2021. Tato argumentace prostupuje celou kasační stížností. Stěžovatel tvrdí, že učinil veškeré kroky, aby situaci řešil. V řešení mu však bránil vyhlášený nouzový stav. Krajský soud tak prý porušil pravidlo, že při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

[8] Podle § 88 odst. 1 zákona o pobytu cizinců narodí-li se cizinec na území, považuje se jeho pobyt na tomto území po dobu pobytu jeho zákonného zástupce, nejdéle však po dobu 60 dnů ode dne narození, za přechodný, není-li dále stanoveno jinak. Pobývá-li zákonný zástupce narozeného cizince na území na základě povolení k trvalému pobytu (což je i případ stěžovatelova otce), je povinen podat žádost o vydání povolení k trvalému pobytu za narozeného cizince právě v době 60 dnů (§ 88 odst. 3 zákona o pobytu cizinců).

[9] Zákon pamatuje též na situaci, kdy zákonný zástupce z omluvitelných důvodů šedesátidenní lhůtu zmešká: tato lhůta se považuje za prodlouženou, *pokud podání žádosti v této době zabránily důvody na vůli cizince nezávislé, do doby, než tyto důvody pominou.* Zákonný zástupce, který měl povolení k trvalému pobytu, však byl v tomto případě povinen tyto důvody neprodleně oznámit ministerstvu (§ 88 odst. 4 zákona o pobytu cizinců).

[10] Právě o výklad § 88 odst. 4 zákona o pobytu cizinců v nynějším případě jde. Není totiž sporu o tom, že zákonný zástupce zákonnou lhůtu zmeškal. Prodlení však pouze vágně odůvodňuje nouzovým stavem a praxí správních orgánů, kterou však nijak nedokládá ani nepopisuje.

[11] NSS zdůrazňuje, že již krajský soud dostatečně celou situaci analyzoval v bodech 22 až 26 rozsudku. Za prvé, krajský soud přihlédl ke stanovisku žalované, která uvedla, že zákonný zástupce mohl podat žádost ve stanovené lhůtě dříve, bez rodného listu a cestovního dokladu, které mohl posléze doplnit. Za druhé, krajský soud vzal v úvahu vyjádření žalované, že by pochopila, pokud by žádost zákonný zástupce podal ihned po vydání rodného listu. Zástupce však žádost podal po více než pěti týdnech od vydání rodného listu, což nijak nevysvětlil a neodůvodnil. Navíc, pokud stěžovatel naznačuje, že mu v podání bránily důvody na jeho vůli nezávislé, byl povinen je oznámit ministerstvu podle § 88 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, což však neučinil.

[12] NSS také odkazuje na bod 24 rozsudku, kde se krajský soud vyjádřil k pandemické situaci na přelomu let 2020 a 2021 a k tehdy platným opatřením. Nouzový stav jistě mohl být považován za důvod pro prominutí zmeškání lhůty, je ale potřeba vždy přihlédnout k jedinečným okolnostem každého případu. Krajský soud správně uzavřel, že vyhlášený nouzový stav mohl být důvodem pro prominutí zmeškání lhůty ve smyslu § 88 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, pokud by situace vyvolaná nouzovým stavem znemožnila včasné podání žádosti. Stěžovatel opakovaně vysvětlil, že nouzový stav oddálil vyhotovení rodného listu. Neuvedl však, jak konkrétně jeho zástupci nouzový stav znemožnil podat žádost o povolení k trvalému pobytu. Stěžovatel sice obecně říká, že mu nouzový stav znemožnil žádost podat, nijak to ale nekonkretizuje (neuvádí například, že by se zákonný zástupce snažil na správní úřad dostat, ale úřad byl uzavřen, jeho pracovníci byli nekontaktní, anebo že zástupce během nouzového stavu onemocněl apod.). Soudy však nemohou za stěžovatele domýšlet omluvitelné *konkrétní* důvody, pro které (snad) povinnost podat žádost včas promeškal (k tomu srov. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, čj. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS, bod 32).

[13] Stěžovatelova argumentace by v podstatě vedla k závěru, že *jakékoli* zmeškání lhůty během vyhlášeného nouzového stavu v letech 2020 a 2021 je třeba omluvit (bez zkoumání bližších okolností toho či onoho případu). To však ze zákona neplyne.

[14] Pokud krajský soud zmínil jiné řešení stěžovatelovy situace [žádost podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, srov. bod 31 rozsudku], nelze za to soud kritizovat, ale naopak pochválit. Soud se přece snažil stěžovateli a jeho zástupci vysvětlit, že jejich situace není bezvýchodná, ale naopak řešitelná.

[15] Stěžovatel jak v žalobě, tak v kasační stížnosti argumentuje obecnými zásadami vedení správního řízení. Stěžovatel chtěl (asi) tvrdit, že byl nesprávně poučen správními orgány, tuto skutečnost však nijak nespecifikuje ani nedokládá. NSS proto souhlasí s krajským soudem též v tom, že některé žalobní body byly jen obecné, čemuž odpovídá způsob reakce krajského soudu.

[16] NSS tak dává za pravdu krajskému soudu, že stěžovatel neuvedl, jaké konkrétní důvody bránily jeho zákonnému zástupci podat žádost včas. Kasační stížnost proto není důvodná a NSS ji zamítl (§ 110 odst. 1 poslední věta s. ř. s.).

[17] Stěžovatel ve věci neměl úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. října 2022

Zdeněk Kühn
předseda senátu